

Міжнародний гуманітарний університет
ФАХОВИЙ КОЛЕДЖ

Циклова комісія зі спеціальності Дизайн

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ОК 17. ОСНОВИ ФОРМОУТВОРЕННЯ ТА КОНСТРУЮВАННЯ

Галузь знань

02 Культура і мистецтво

Спеціальність

022 Дизайн

Назва освітньо-професійної програми

«Дизайн»

Рівень освіти

фаховий передвищий

Розробники і викладачі	Контактний тел.	E-mail
Викладач Кельнік Аркадій Петрович	+380 949176996	R_kadiy@ukr.net

1. АНОТАЦІЯ ДО КУРСУ

«**Основи формоутворення та конструювання**» – це базова дисципліна освітньої програми «Дизайн», яка передбачає роботу з об'ємними формами та створення різних образів за допомогою об'ємних форм.

Знання з дисципліни є необхідними для кожного здобувача та дизайнера-практика, оскільки саме вони допомагають правильно моделювати та створювати макет майбутньої упаковки та багатьох інших об'ємних конструкцій. Основи моделювання є невід'ємною частиною усієї дизайнерської практики, це може стосуватись як графічного, так і будь-яких інших видів дизайну.

Метою викладання навчальної дисципліни «Основи формоутворення та конструювання» є професійна підготовка фахівця з високим рівнем художньо-конструкторської майстерності і самостійного творчого вирішення завдань, формування практичних навичок конструювання об'єктів графічного дизайну з урахуванням форми носія. Також мета міститься в тому, щоб на основі аналізу великої кількості конкретного матеріалу розкрити логіку розвитку мистецтва створення різноманітних проектних композицій враховуючи світовий сучасний досвід та специфіку розвитку культурних регіонів та національних традицій. Саме тому в програмі курсу особлива увага приділяється специфічно професійним та науково-методологічним питанням, що надає можливість відпрацювати визначні типологічні принципи архітектоники курсу.

2. ОЧІКУВАНІ КОМПЕТЕНТНОСТІ, ЯКІ ПЛАНУЄТЬСЯ СФОРМУВАТИ ТА ДОСЯГНЕННЯ ПРОГРАМНИХ РЕЗУЛЬТАТІВ

У процесі реалізації програми дисципліни «Основи формоутворення та конструювання» формуються наступні компетентності із передбачених освітньою програмою:

Інтегральна компетентність (ІК)

Здатність розв'язувати типові спеціалізовані задачі та вирішувати практичні проблеми в сфері графічного дизайну та виробництва, або у процесі навчання, що передбачає застосування методів теорії та історії дизайну і виробництва, та характеризується комплексністю та певною невизначеністю умов

Загальні компетентності (ЗК)

ЗК5. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.

ЗК6. Здатність генерувати нові ідеї (креативність).

ЗК7. Здатність використовувати інформаційні та комунікаційні технології.

ЗК8. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями

Спеціальні (фахові) компетентності

СК1. Здатність застосовувати теоретичні знання в області мистецтва та дизайну, враховувати традиційні та сучасні культурно-мистецькі процеси й практики у власній професійній діяльності.

СК2. Здатність візуалізувати творчі задуми при створенні об'єктів дизайну.

СК3. Здатність застосовувати засоби та прийоми формоутворення, макетування та моделювання об'єкту для втілення дизайнерської ідеї.

СК4. Здатність вибирати техніки та/або технології створення об'єктів дизайну у відповідних матеріалах, розуміючи екологічні наслідки своєї професійної діяльності та обґрунтовувати свій вибір.

СК10. Здатність планувати та управляти процесом виконання дизайнерського завдання.

СК12. Здатність презентувати результати власної та/або командної творчої діяльності, у тому числі продукт дизайну перед різними аудиторіями.

Навчальна дисципліна «Основи формоутворення та конструювання» забезпечує досягнення результатів навчання (РН), передбачених освітньо-професійною програмою:

РН4. Застосовувати базові поняття, концепції, принципи, техніки і технології дизайну в процесі створення об'єктів дизайну.

РН5. Знаходити оригінальні рішення поставлених професійних завдань самостійно або в співпраці у творчому колективі (групі), аргументуючи свій вибір.

РН6. Застосовувати сучасні інформаційні та комунікаційні технології для пошуку та аналізу необхідної інформації у вирішенні практичних проблем.

РН7. Використовувати набуті знання, конструктивні критичні зауваження фахівців стосовно своїх творчих та навчальних результатів для фахового розвитку.

РН8. Використовувати успішні українські та закордонні дизайнерські практики.

РН11. Обґрунтовувати вибір технік, технологій та матеріалів для створеного або спроектованого об'єкту (продукту) дизайну, враховуючи його екологічну безпечність.

Заплановані результати навчання за навчальною дисципліною

Знання:

1. Основні прийоми проектної графіки;
2. Основні закономірності, методика та принципи проектування дизайн-об'єктів;
3. Специфіка методики проектування об'єктів графічного дизайну;
4. Основні етапи розвитку проектування в мистецтві дизайну.
5. Стилі та основні принципи виконання проектів та їх взаємодії з іншими видами мистецтва.
6. Ознак дизайну щодо стилістичних епох та різноманітних досягнень мистецтва дизайну в різних країнах.
7. Професійних прийомів для виконання різноманітних проектів;
8. Досвіду творчого підходу до розвитку сучасного мистецтва дизайну;

Уміння:

1. Володіння методами спостереження, опису, ідентифікації, класифікації предмету діяльності;
2. Виконання аналізу та проведення демонстрацій остаточних варіантів дизайнерських розробок об'єктів предметів діяльності;
3. Використовування теоретичних знань та практичних навичок для оволодіння методами виконання дизайнерських робіт.

Навички:

1. Упорядковувати набуті знання у вигляді виконання проектних завдань.

3. ОБСЯГ ТА ОЗНАКИ КУРСУ

Загалом		Вид заняття (денне відділення / заочне відділення)				Ознаки курсу		
ЄКТС	годин	Лекційні заняття	Лабораторні заняття	Практичні заняття	Самостійна робота	Курс (рік навчання)	Семестр	Обов'язкова / вибіркова
6,5	195	56	-	56	81	3 (на основі БЗСО) 2 (на основі ПЗСО)	5 (на основі БЗСО) 3 (на основі ПЗСО)	Обов'язкова

4. СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин			
	Денна форма			
	усього	у тому числі		
лекції		практ.	сам. роб.	
Тема 1. Вивчення основ та правил композиції	23	7	7	10
Тема 2. Тренування креатива, та відчуття композиції на швидкість	23	7	7	10

Тема 3. Вивчення та тренування сприйняття кольору та уміння володіти їх властивостями	23	7	7	10
Тема 4. Види об'ємно-просторової композиції.	23	7	7	10
Тема 5. Властивості форми в дизайні та її сприйняття	23	7	7	10
Тема 6. Техніка суміщення різних форм, об'єктів та графічних засобів	23	7	7	10
Тема 7. Властивості візуального сприйняття та спосіб передачі інформації через композицію	23	7	7	10
Тема 8. Побудова об'ємно-просторової композиції	34	7	7	13
Усього годин	195	56	56	81
Підсумковий контроль - екзамен				

5. ТЕХНІЧНЕ Й ПРОГРАМНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ / ОБЛАДНАННЯ

Здобувачі отримують теми та питання курсу, основну і додаткову літературу, рекомендації, завдання та оцінки за їх виконання як традиційним шляхом, так і з використанням університетської платформи он-лайн навчання на базі Moodle. Окрім того, практичні навички у пошуку та аналізу інформації за курсом, з оформлення індивідуальних завдань, тощо, здобувачі отримують, користуючись університетськими комп'ютерними класами та бібліотекою.

6. САМОСТІЙНА РОБОТА

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
	Тема 1. Вивчення основ та правил композиції.	10
1	Симетрія - асиметрія	5
2	Статика - динаміка	5
	Тема 2. Тренування креатива, та відчуття композиції на швидкість.	10
3	Тренування відкритої і закритої композиції на час	5
4	Тренування розплутування композиції на час	5
	Тема 3. Вивчення та тренування сприйняття кольору та уміння володіти їх властивостями.	10
5	Кольорова гама для об'ємної форми	5
6	Передача протилежні емоцій кольором	5
	Тема 4. Види об'ємно-просторової композиції.	10
7	Порівняння та визначення видів використаної композиції на професійних роботах (нагляд)	5
8	Об'ємна абстрактна композиція на вільну тему	5
	Тема 5. Властивості форми в дизайні та її сприйняття.	10
9	Вивчення рапорту та комбінаторики композиції	5
10	Орнаменти кольорів у дизайні	5
	Тема 6. Техніка суміщення різних форм, об'єктів та графічних засобів.	10
11	Макет композиції у різних техніках та різними матеріалами	5
12	Додання графіки у композицію	5

	Тема 7. Властивості візуального сприйняття та спосіб передачі інформації через композицію.	10
14	Візуальне подання та сприйняття композиції	10
	Тема 8. Побудова об'ємно-просторової композиції.	13
15	Об'ємно-просторова композиція на вільну тему	4
16	Об'ємно-просторова композиція по завданню	4
17	Об'ємно-просторова композиція у команді, по завданню	5
	Всього	83

7. ВИДИ ТА МЕТОДИ КОНТРОЛЮ

Види контролю	Складові оцінювання
поточний контроль , який здійснюється у ході: проведення практичних занять, виконання індивідуального завдання; проведення консультацій та відпрацювань.	60%
підсумковий контроль , який здійснюється у ході проведення екзамену.	40%

Методи діагностики знань (контролю)	фронтальне опитування; усне повідомлення, індивідуальне опитування; робота у групах; розв'язання ситуаційних завдань, практичних завдань, екзамен
--	---

8. ОЦІНЮВАННЯ ПОТОЧНОЇ, САМОСТІЙНОЇ ТА ІНДИВІДУАЛЬНОЇ РОБОТИ ЗДОБУВАЧІВ

Види роботи	Планові терміни виконання	Форми контролю та звітності	Максимальний відсоток оцінювання
Систематичність і активність роботи на семінарських (практичних) заняттях			
1.1. Підготовка до практичних занять	Відповідно до робочої програми та розкладу занять	Перевірка обсягу та якості засвоєного матеріалу під час практичних занять	25
Виконання завдань для самостійного опрацювання			
1.2. Підготовка програмного матеріалу (тем, питань), що виносяться на самостійне вивчення	-//-	Розгляд відповідного матеріалу під час аудиторних занять або ІКР ¹ , перевірка конспектів навчальних текстів тощо	15

¹ Індивідуально-консультативна робота викладача зі здобувачами

Виконання індивідуальних завдань (науково-дослідна робота здобувача)			
1.3. Підготовка есе за заданою тематикою	Відповідно до розкладу занять і графіку ІКР	Обговорення (захист) матеріалів есе	15
1.4. Інші види індивідуальних завдань, в т.ч. підготовка наукових публікацій, участь у роботі круглих столів, конференцій тощо.	-//-	Обговорення результатів проведеної роботи під час аудиторних занять або ІКР, наукових конференцій та круглих столів.	5
Разом балів за поточний контроль			60
Підсумковий контроль - екзамен			40
Загалом балів			100

9. КРИТЕРІЇ ПІДСУМКОВОЇ ОЦІНКИ ЗНАНЬ ЗДОБУВАЧІВ

Рівень знань оцінюється:

– «відмінно» / «зараховано» А – від 90 до 100 балів. Здобувач виявляє особливі творчі здібності, вміє самостійно знаходити та опрацьовувати необхідну інформацію, демонструє знання матеріалу, проводить узагальнення і висновки. Був присутній на лекціях та практичних заняттях, під час яких давав вичерпні, обґрунтовані, теоретично і практично правильні відповіді, має конспект з виконаними завданнями до самостійної роботи, презентував есе за заданою тематикою, проявляє активність і творчість у своїй роботі;

– «добре» / «зараховано» В – від 82 до 89 балів. Здобувач володіє знаннями матеріалу, але допускає незначні помилки у формуванні термінів, категорій, проте за допомогою викладача швидко орієнтується і знаходить правильні відповіді. Був присутній на лекціях та практичних заняттях, має конспект з виконаними завданнями до самостійної роботи, презентував есе за заданою тематикою, проявляє активність і творчість у своїй роботі;

– «добре» / «зараховано» С – від 74 до 81 балів. Здобувач відтворює значну частину теоретичного матеріалу, виявляє знання і розуміння основних положень, з допомогою викладача може аналізувати навчальний матеріал, але дає недостатньо обґрунтовані, невичерпні відповіді, допускає помилки. При цьому враховується наявність конспекту з виконаними завданнями до самостійної роботи, есе у та активність у своїй роботі;

– «задовільно» / «зараховано» D – від 64 до 73 балів. Здобувач був присутній не на всіх лекціях та практичних заняттях, володіє навчальним матеріалом на середньому рівні, допускає помилки, серед яких є значна кількість суттєвих. При цьому враховується наявність конспекту з виконаними завданнями до самостійної роботи, есе;

– «задовільно» / «зараховано» E – від 60 до 63 балів. Здобувач був присутній не на всіх лекціях та практичних заняттях, володіє навчальним матеріалом на рівні, вищому за початковий, значну частину його відтворює на репродуктивному рівні, на всі запитання дає необґрунтовані, невичерпні відповіді, допускає помилки, має неповний конспект з завданнями до самостійної роботи;

– «незадовільно з можливістю повторного складання» / «не зараховано» FX – від 35 до 59 балів. Здобувач володіє матеріалом на рівні окремих фрагментів, що становлять незначну частину навчального матеріалу;

– «незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни» / «не зараховано» F – від 0 до 34 балів. Здобувач не володіє навчальним матеріалом.

Таблиця відповідності результатів контролю знань за різними шкалами

100-бальною шкалою	Шкала за ECTS	За національною шкалою	
		екзамен	залік
90-100 (10-12)	A	відмінно	зараховано
82-89 (8-9)	B	добре	
74-81(6-7)	C	задовільно	
64-73 (5)	D		
60-63 (4)	E	незадовільно	не зараховано
35-59 (3)	FX		
1-34 (2)	F		

10. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Основна

1. Азін В. О., Байда Л. Ю., Грибальський Я. В., Краснокува-Еннс О. В. Доступність та універсальний дизайн : навч.-метод. посіб./ за заг. ред. Байди Л. Ю., Краснокувої-Еннс О. В. К., 2013. 128с
2. Бейрут Майкл. Now You See It and Other Essays on Design. Видавництво «Princeton Architectural Press», 2017. 240 с.
3. Іттен Йоганнес. Наука дизайну та форми. Вступний курс, який я викладав у Баугаузі та інших школах / Йоганнес Іттен. Пер. із нім. Сергій Святенко. Київ : ArtHuss, 2021. 136 с.
4. Ідак Ю. В., Клименюк Т. М., О. Й. Ляковський. Основи об'ємно-просторової композиції. Навчальний посібник. Львів: Видавництво Львівської політехніки, 2014. 212 с
5. Йоганнес Іттен. Наука дизайну та форми. Пер. з англ. К. : Видавництво ArtHuss. 2021. 136с.
6. Малежик Ю. М., Кириченко О.І. Вивчення основних чинників формоутворення в архітектурних ансамблях Кропивницького на дисциплінах художнього спрямування / Кириченко О.І., Ю. М. Малежик // Наукові записки / Ред. кол. : В. Ф. Черкасов, В. В. Радул, Н. С. Савченко та ін. Випуск 170. Серія: Педагогічні науки. Кропивницький, 2018. 304 с. С. 72-77.
7. Малежик Ю. М. Розвиток художньо-конструктивних умінь у студентів образотворчих та педагогічних спеціальностей / Ю. М. Малежик // Наукові записки / Ред. кол. : В. Ф. Черкасов, В. В. Радул, Н. С. Савченко та ін. Випуск 155. Серія : Педагогічні науки. Кропивницький : РВВ КДПУ ім. В. Винниченка, 2017. С. 80-84
8. Мигаль С. П., Дида І. А., Казанцева Т. Є. Біоніка в дизайні просторово-предметного середовища. Навчальний посібник. Львів: Видавництво Львівської політехніки, 2014. 228 с.
9. Основи формоутворення : навч. посібник / [С. В. Вергунов, Н. С. Вергунова, Л. А. Звенігородський та ін.] ; Харків. нац. ун-т міськ. госп-ва ім. О. М. Бекетова. Харків : ХНУМГ ім. О. М. Бекетова, 2021. 124 с.
10. Основи художнього конструювання. Практикум під ред. Є. А. Антоновича. Івано-Франківськ. ПУ. 1992
11. Тарара А.М. Проектування і конструювання об'єктів техніки: навчальний посібник / Тарара А.М.К. : КОНВІ ПРІНТ, 2019. 144 с.

Допоміжна

1. Антонович Є. А., Щерба М. А., Шпильчак В.А. Збірник практикумів з художньо-графічних дисциплін / навч. посіб.Ч.1. : Івано-Франківськ: Прикарпатський університет, 1995. 152 с.
2. Бошко Ю. Г. Основи архітектоніки і комбінаторики формоутворення. Х. : Вища освіта 1984
3. Волкотруб І. Т. Художнє конструювання К.,1998
4. Даниленко В. Я. Дизайн Харків, ХДАДМ, 2003
5. Волкотруб І. Т. Основи художнього конструювання: підручник. К.: Вища шк. 1988. 191 с.
6. Гудак В. А. Основи площинних графічно-живописних композицій як визначальна дисципліна в процесі становлення митця // Вісник Харківської державної академії дизайну і мистецтв (текст): зб. наук. пр. / за ред. Даниленка В. Я. Х. : ХДАДМ, 2009. С. 27-39 (Мистецтвознавство. Архітектура : № 4)
7. Довідник абітурієнта / уклад.: В. П. Бабак, М. С. Кулик, І. О. Ластівка та ін. К. : НАУ, 2007. 260 с.
8. Калініченко О. В. Практикум з композиції. Ч.1. : посіб. К. : НАУ, 2006. 104 с.

9. Калініченко О. В. Програма навчальної дисципліни «Композиція» для підготовчих курсів вищих навчальних закладів. К. : НАУ,
10. Костенко Т. В. Навчально-методичний посібник. Основи композиції та тримірного формоутворення. Харків. 2003.
11. Михайленко В. Є., Яковлев М. І. Основи композиції та тримірного формоутворення. Харків., 2003.
12. Малезик Ю. М. Формоутворення. Методичні рекомендації до лабораторних занять навчального курсу. Спеціальності: 0202. Мистецтво. 6.020205.Образотворче мистецтво. Спеціалізація: Дизайн. / Малезик Ю.М. Кіровоград: РВВ КДПУ ім.. В.Винниченка, 2012. 64 с.
13. Шумєга С. С. Дизайн. Історія зародження та розвитку дизайну. Історія дизайну меблів та інтер'єру. К. 2004.

Інформаційні ресурси в Інтернеті

1. <https://www.pinterest.com/lesiavirozub/%D0%BA%D0%BE%D0%BC%D0%BF%D0%BE%D0%B7%D0%B8%D1%86%D1%96%D1%8F/>
2. <https://buki.com.ua/blogs/korotko-pro-osnovi-kompoziciyi/>
3. <https://tksv.khmnu.edu.ua/metod/2015/kolor.pdf>
4. <https://oformluvac-vitrin-budivel-ta-primisen-6.webnode.com.ua/osnovi-koloroznavstva/>